

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.informationsutbyte@regeringskansliet.se

Riksarkivets yttrande över departementspromemorian Utökad informationsutbyte (Ds 2022:13)

Riksarkivet har tagit del av promemorian och vill lämna följande synpunkter.

Förslaget om en ny generell sekretessbrytande bestämmelse

Riksarkivet tillstyrker förslaget om en ny generell sekretessbrytande bestämmelse enligt slutrapportens avsnitt 4.4.

Riksarkivet delar utredningens bedömning att det saknas tillräcklig praxis om hur olika bestämmelser om informationsutbyte ska tolkas. Regelverket är svåröverskådligt, särskilt för Riksarkivet som har att tillämpa alla de olika sekretessbrytande bestämmelser som gäller för de myndigheter vars arkiv Riksarkivet har tagit emot, och som i många fall finns i andra lagar och förordningar än i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL.

I utredningen saknar Riksarkivet en redogörelse för att uppgifter som finns i handlingar som har överlämnats till arkivmyndighet kan få betydelse för myndigheternas beslut. Det finns två vanligt förekommande situationer då i princip helt aktuella handlingar överlämnas till arkivmyndigheter; överlämnande med stöd av tvingande bestämmelse om överlämnande till arkivmyndighet enligt olika registerförfattningar¹, samt överlämnande då en myndighet upphör². Bestämmelserna innebär att uppgifter i dessa fall kan överlämnas till arkivmyndigheten efter mycket kort tid och att de ibland efterfrågas av andra myndigheter med stöd av olika sekretessbrytande bestämmelser.

Många sekretessbrytande bestämmelser i annan lag och förordning än OSL är utformade så att sekretess inte hindrar att myndighet A lämnar uppgifter till myndighet B under vissa angivna förutsättningar, eller att myndighet A på begäran ska lämna vissa uppgifter till myndighet B. Om då myndighet A har överlämnat de aktuella handlingarna till arkivmyndigheten uppkommer frågan om arkivmyndigheten också kan tillämpa den sekretessbrytande bestämmelsen.

¹ T.ex. 16 § (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och 21 § förordningen (2002:623) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

² 11 § första stycket arkivlagen (1990:782)

Riksskiviet har gjort en strikt tolkning och inte ansett sig omfattas av bestämmelser som är utformade som ett undantag riktat till en viss myndighet, istället för att ta sikte på själva uppgifterna. I vissa fall har Riksskiviet gjort bedömningen att det inte heller är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas ut har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda, enligt generalklausulen i 10 kap. 27§, och därmed inte lämnat ut uppgifterna. Detta särskilt i de fall då de aktuella handlingarna har överlämnats med stöd av en tvingande bestämmelse om överlämnande till arkivmyndighet enligt registerförfattningar. Alltså bestämmelser som gör att uppgifterna har bevarats för arkivändamål, istället för att gallras av integritetsskäl. Uppgifter som, enligt huvudregeln, alltså inte skulle ha varit tillgängliga för ursprungsmyndigheten eftersom de skulle ha gallrats. Dessa bestämmelsers syfte är att uppgifterna ska gallras av integritetsskäl men man har undantagit uppgifterna från gallring eftersom man har bedömt att de bör bevaras för vetenskapliga eller historiska forskningsändamål, men utan att ursprungsmyndigheten bör ha tillgång till dem, och därför alltså lämnat över dem till arkivmyndigheten.

Riksskiviet menar att den föreslagna bestämmelsen i 10 kap. 15 a § bör innebära att arkivmyndigheterna, i de situationer som har beskrivits ovan, bör kunna lämna ut uppgifterna. Detta trots att uppgifterna, hos Riksskiviet, inte omfattas av sekretessbrytande bestämmelser som är utformade så att ursprungsmyndigheten får lämna ut uppgifterna. Detta under förutsättning att bestämmelsen i 10 kap. 15 a § utformas så som utredningen föreslår – att sekretess inte hindrar att uppgift lämnas till en annan myndighet, om det *behövs* för att den mottagande myndigheten ska kunna fullgöra *författningsreglerad verksamhet*, enligt utredningens resonemang i avsnitt 4.4.

Övriga förslag och bedömningar

Riksskiviet har ingenting att erinra mot utredningens övriga förslag och bedömningar.

Beslut i detta ärende har fattats av tf. riksskivariern Anna Karin Hermodsson, efter föredragning av verksjuristen Ulrika Sturesdotter Andersson. Chefsjuristen Jens Västberg har deltagit i den slutliga handläggningen.

Anna-Karin Hermodsson

Ulrika Sturesdotter Andersson